

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

Bp.
(Hely)

1913 X 19
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old.)

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

613.47

Gellért fürdő (Sáros fürdő)

"1913"

A Sárosfürdő.

Budapest szépen kitervezett fürdőpolitikáját újabb kellemetlen meglepetés fenyegeti. Csak a minap történt, hogy a Palatinus építő részvénytársaság olyan munkáért, a melyet bajos ellenőrizni, 650.000 koronát követelt a fővárostól munkatöbblet címén, azzal szemben, hogy legfeljebb csak 80.000 korona, vagy talán még annyi sem jár neki. Még el sem ült a közvélemény fölháborodása, a mit ez a tulhajtott élelmesség szült s a Sárosfürdővel már megint kell foglalkoznunk. Ezuttal a fürdő belső berendezésénél van kilátás újabb horribilis tulkiadásra. A fürdő berendezésére hirdetett pályázatot tudvalevően a múlt hónap közepéről október 13-ikára halasztották el, s a beérkezett 31 ajánlat most teszi több heti átszámítás tárgyát.

Az árlejtés elhalasztásának rendkívül jellemző célja volt: a külföldi ipar belopózására akartak módot és alkalmat nyújtani! A mai munkánság idején, mikor az országban száznegyvenezer munkanélküli kiált kenyérért, s a főváros szociálpolitikusai könyöradománnyal segítenek a munkanélküliségen, valósággal ide invitálták a külföld versenyt, hogy tessék jönni, szegények vagyunk, de másfél millió városi munkát azért gavallérosan készek vagyunk elajándékozni!

Az idegen verseny meg is termelte a gyümölcsét: az egész árlejtés irreálisága annyira szembetűnő a magyarok és az idegenek közt késhegyig menő kenyérharcban, hogy jó lelkiismerettel az árlejtés eredményét minden további átszámítás előtt csakis megsemmisíteni lehet! Alább közöljük az erre vonatkozó adatokat.

Az árlejtés üvertürje már maga is kihívja a kritikát. A versenyképes magyar ipar mellőzésével,

sőt a háta mögött a főváros titokban megbizta a jó összeköttetésű berlini Thirgaertner és Stöhr-céget, hogy 25.000 korona tiszteletdíjért készítse el a kiírásra váró nagy munka tervezetét. Az idegen cég úgy oldotta meg föladatát, hogy a középponti fűtőberendezést nem a Sárosfürdő palotájának a pin-céjébe tervezte, a hol roppant költséggel (éppen ebből ered a Palatinus-tulkövetelése!) hatalmas helyiséget méreteztek a szikla belsejébe, hanem a mosókonyhával együtt 300 méter távolságban az épületől! A hatalmas kazántelep így a gellérthegyi villarajon-kellős közepébe jutna.

Ez a megoldás egy külön értékes villatelek lefoglalásával negyedmillió felesleges kiadást jelent. De a tervezőnek nem ez volt vele a terve. Azzal, hogy a füstölő gyármérményes gőzmosót, a mely a főváros többi fürdőjének szennyesét is mosná, ide, az Orlai-úti villanegyedbe tervezte, elárulta, hogy mit akar! Egyszerűen meg akarja ismételni azt a módszert, a mely a Sáros-fürdőnél eddig is bevált. Ez pedig az: beleülni, mint „legolcsóbb” egy megbízatásba, aztán a munka megkezdése előtt kijelenteni, hogy „a modern higiénia elvei, a technikai haladás foka”, stb. . . egyszerűen az eredeti terv nem szerencsés. Ujat kell készíteni.

Ez a módszer eredményezte a Sárosfürdő több milliós hiteltülpését. A tavasz számítás most is be fog válni. A Gellérthegy és a Kelenföld bizottsági tagjai máris bejelentették a polgármesternek, hogy a gőzmosó odahelyezése ellen agítálni fognak és odahelyezését meg fogják akadályozni a főváros leg-egészségesebb lakóterülete érdekében. Az idegen spekuláció tehát jól számított, midőn ily kitűnő előre látással vetette meg az új tervek alapján elérhető hiteltülpés melegágyát. Most lássuk az árlejtés eredményét. Thirgaertner és Stöhr három munkacsoportba tartozó munka elvégzését 1.600.000 koronában irányozta elő, mint tervező. Mint pályázó, a munkát már 801.102 koronáért is hajlandó lenne elvállalni! Titkos társa, a kívül a nagy városi munkán meg szeretne osztozkodni, a szintén berlini Rietschel- és Henneberg-cég 816.331 koronáért szintén kész megcsinálni a másfél millióra kalkulált be-

rendezéseket.

A pályázó magyar cégek, a melyek közül egyet sem említünk, mert nem egysesekért, hanem a magyar ipar méltóságáért és a főváros javáért írjuk e sorokat, hatan vannak az összes munkára beadott tíz pályázó sorában. A magyarok árajánlatán, mely százezerkoronás ingadozást mutat, vannak számszerűen olcsóbbak és drágábbak a favorizált idegeneknél. Hogy mi lesz az „átszámítás” számtornájának az eredménye, azt csak azok tudnák megmondani, a kik ennek az árlejtési játéknak a rendezői. Azt mindenesetre sajnálattal látjuk, hogy magyar vállalatunk kényszerhelyzetben voltak. Fölismerték az adott helyzetet s igyekeztek alkalmazkodni hozzá. Az ipari erkölcs rovására. Nyilvánvaló, hogy nem tehettek másképpen s az ő ajánlatuk is a mellett bizonyít, hogy ez az árlejtés semmis és azt meg kell semmisíteni.

Az új árlejtés, mely kizárna minden pótmunkára vonatkozó hátsó gondolatot, csakis magyar cégek javára irandó ki! A mai siralmas gazdasági helyzetre való tekintettel nem együtt, hanem a három főmunkanem szerint kellene döntenie a pályázatokról. Így sokat lehetne lendíteni egy most izmosodó magyar ipari szakmán. A berlini tervek elvetésével legalább három díjat kellene kitűzni a leg-helyesebb megoldásra. Ez gondolatokat érlelné és megbizonyítaná, hogy a magyar ipar ezen a téren mennyire életképes, hármennyire lenézi is a Sárosfürdő építészeti vezetőse. Végül azt kell követelni, hogy a törvényhatósági bizottság szakembereivel egészítsék ki a fürdőépítő-albizottságot, mert a mai helyzetben az építés vezetőségé a tulsuly, a mely ellen Hellai Ferenc dr., sajnos, nem veheti föl többé a küzdelmet.